

Kommunal- og distriktdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 22/01260-2 /

Dato: 04.07.2022

Høring - gjennomføring av direktiv (EU) 2019/1024 om åpne data og viderebruk av informasjon i offentlig sektor i norsk rett - Nord universitet

Det vises til brev av 07.04.22, deres ref. 22/1910-1 vedrørende ODD-direktivet. Nord universitet takker for anledningen til å gi innspill i denne saken.

Universitets- og høyskolesektoren har lenge arbeidet for å gjøre vitenskapelige publikasjoner og forskningsdata åpent tilgjengelige, blant annet med begrunnelse at resultater fra offentlig finansiert forskning skal være åpent tilgjengelige digitalt, og vederlagsfritt. Å gjøre forskningsresultater og -data åpent tilgjengelige digitalt, inngår i formidlingsoppdraget som tilligger UH-institusjonene.

ODD-direktivet (2019/1024) utvider virkeområdet fra tidligere til også å omfatte offentlig finansierte forskningsdata. Departementet legger opp til at direktivet innarbeides i offentlighetsloven. Det innebærer en vesentlig endring for UH-institusjonene at det å sørge for digital tilgang til helt eller delvis offentlig finansierte forskningsdata, reguleres i form av lov. Nord universitet mener at endringen bør vurderes presisert i lov om universiteter og høyskoler.

Departementet ønsker tilbakemelding på bruken av datalager som synonym til det engelske ordet repository, med henvisning til at det vil være uhensiktsmessig å nytte et arkivbegrep som skiller seg fra arkivlovens begrepsinnhold (s. 17). Datalager/lagring er i noen grad etablert blant forskere som begrep for oppbevaring av aktive/«varme» data underveis i et forskningsprosjekt. En dataplattform er en digital infrastruktur hvor innhold organiseres og sammenstilles for tilgjengeliggjøring. Forskningsdata fra Nord universitet gjøres åpent tilgjengelige via DataverseNO, institusjonens infrastruktur (repository) hvor innholdet er i samsvar med/oppfyller FAIR-prinsippene nedfelt i nasjonal strategi for tilgjengeliggjøring og deling av forskningsdata. Det foreslås å bruke dataplattform eller repositorium fremfor datalager.

Forskningsdata og -publikasjoner er ofte resultat av internasjonalt samarbeid, også utenfor EU. Det legges til grunn at forhold rundt åpne forskningsdata blir vurdert mer inngående av utvalget som arbeider med kommende NOU om en mer helhetlig regulering av viderebruk av offentlig informasjon. Det gjenstår betydelig arbeid i slik sammenheng, bl.a. avklaringer rundt forvaltning av immaterielle rettigheter, formatkrav, bruk av delingslisenser og metadatastandarder. Vi registrerer at utvalget også vil vurdere organisering og muligheter for bruk av fellesløsninger, med utgangspunkt i utredningen Agenda Kaupang nylig har utført om dataøkonomien i offentlig sektor.

Det etterlyses en avklaring i forhold til begrepet forskningsdata. Av portalens punkt 30 fremgår en intensjon om at dataprogram ikke omfattes av direktivet. Begrepet dataprogram mangler definisjon; det bør presiseres hvorvidt programkode er å anse som omfattet av dataprogram.

Med vennlig hilsen

Ketil Eiane
Prorektor forskning og utvikling

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.